

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

10. De impedimento iustitiæ publicæ honestatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

habuisse copulam cum secundo, postquam scivit illum esse superstitem. Ita tenet communis opinio Doctorum. Circa istud impedimentum tamen, nota, quod debet, non leuis, sed probabilis esse existimatio, qua putat coniugem mortuum, aliàs peccat contrahendo cum secundo. Probabilis existimatio absque scrupulo ea erit, quam iudex probabit, vel viri prudentes, vel ipse Confessarius cordatus, omnibus perpensis circumstantijs, iudicabit.

Alterum est, cum aliquis coniux contrahit cum altera, putans suam viuere vxorem, quæ reuera mortua est, non est matrimonium. Similiter, cum fit ex parte vxoris, quæ contrahit, putans viuere maritum. Et ratio est, quia tales non habent maritalem consensum, sed fornicarium. Ita habet Nauarr. c. 22. numer. 56. quod intelligitur, quando cum tali existimatioe contrahit, & scit se non posse ducere secundam, viuente prima, aliàs valet, vt habet Sylu. verb. matrimonium, 3. §. 3. quæst. 13. cum Nauarr.

De impedimento Iustitiæ publicæ honestatis.

CAPVT X.

Iustitia publicæ honestatis insurgit ex sponsalibus, & matrimonio rato, etiam nulla copula carnali intercedente. Quod ex sponsalibus insurgat, habetur c. vnico, de sponsal. in 6. Quod verò ex matrimonio rato, colligit Panorm. cap. sponsam, extra, de sponsal. per locum à minori. si sponsalia, quæ minus ligant, inducunt hoc impedimentum, ergo & matrimonium. Hoc autem impedimentum tale est, quod, qui spondit cum aliqua, non potest contrahere cum consanguinea ipsius, siue ipsa viuente, siue mortua, nec ipsa cum consanguineis sponsi, vsque ad quartum gradum, vt notat Panorm. cap. sponsam, de sponsal. Et idem dicendum est de matrimonio de presenti, etiam non intercedente copula. Aduerte autem, vnum ex capit. vnico, de sponsali. in 6. quod hoc impedimentum contrahitur ex sponsalibus, quæ sunt sponsalia sint nulla, propter aliquod impedimentum aliud, dummodo non sint nulla ex defectu consensus: vt, si sponsi erant ante usum rationis, aut amentes; aut dummodo non sint facta in generali; vt, si quis spondet ducere filiam cuiusdam, non de-

tertia

terminando personam ipsam; aut dummodo non sint cum conditione de futuro: tunc enim non contrahitur impedimentum hoc ante conditionem. In reliquis casibus, licet sponsalia nulla sint, inducunt hoc impedimentum honestatis. Circa omnia hæc Concilium Trident. Sess. 24. ca. 3. duo de nouo ordinavit.

Alterum est, quod, cum sponsalia nulla sunt, quacumque de causa nulla sint, non inducunt hoc impedimentum honestatis, sed debent esse valida sponsalia.

Alterum est, Adhuc ista sponsalia non inducunt impedimentum, nisi in primo gradu solo: unde, vir non potest contrahere cum consanguineis sponse suæ in primo gradu solo, cum alijs potest. Idem de matrimonio rato non consummato. Unde Concilium tres abstulit gradus: caput autem Concilij sic habet; *Instituta publicæ honestatis impedimentum, ubi sponsalia quacunque ratione valida non fuerint, sancta synodus annullat, ubi autem valida fuerint, primum gradum non excedat.* Hæc de isto impedimento.

De impedimento affinitatis.

CAPVT XI.

Affinitas, est cognatio quædam ex copula carnali procedens: quando enim habent copulam, duo consanguinei illorum affines sunt inuicem; insurgit autem affinitas, non solum ex copula licita matrimonij, sed etiam ex copula illicita, ut habetur capit. discretionem, de eo, qui cognoscat consanguineam uxoris. Debet tamen esse naturalis copula inter virum, & feminam, & non contra naturam, sed secundum vasa naturalia, alias non contrahitur affinitas, ut habetur capite extraordinarium, 35. quæst. 3. Notant autem Doctores, quod debet esse talis copula, in qua vir seminat: si enim non seminat vir, licet intret claustra femine, & licet femina seminet, non contrahitur affinitas. Hæc affinitas extenditur vsque ad quartum gradum, ut habetur capit. non debet, de consanguineis & affinis. Vir enim non potest contrahere cum consanguineis femine, cum qua habuit copulam, intra quartum gradum: similiter nec femina cum viri consanguineis in 4. Circa hoc autem Concilium Trident. sess. 24. cap. 4. vnum disposuit, quod, cum affinitas prouenit ex copula illicita, non